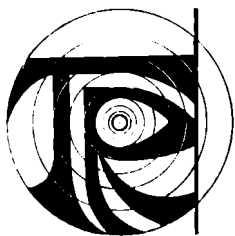

bin-răsfățate, vorbăria fericită, însoțită de căldori filiale, teama nelămurită și apoi rușinea, durerea și minia — iată câteva dintre sentimentele cărora le dau expresie cele două actrițe: Leopoldina Bălănuță, cu finețe și măsură, Rodica Negrea, cu puternică dăruire. Implicații temeinice în acest admirabil spectacol sînt și Jean Grossu, cunoscutul traducător de literatură cehă, cărui îi aparțin traducerea și adaptarea TV, și Nae Cosmescu, care semnează regia.

Constantin Radu-Maria

Alt fel de spectacol sau jumătate de spectacol?

● Cel care urmărește în mod constant emisiunile teatrului radiofonic este îndreptățit să considere că frecventează spectacolele unei autentice instituții teatrale. Această remarcă, deloc nouă, ni s-a impus, încă o dată, în timp ce urmăream *Acești nebuni fătarnici* de Teodor Mazilu (adaptare de Eugen Mardare; regia artistică, Corneliu Dalu; regia tehnică, Tatiana Andreicică), emisiune beneficiind de o remarcabilă prefață critică semnată de Valentin Silvestru. Am ascultat un spectacol bine încheiat, putînd figura printre cele mai expresive versiuni ale dramaturgiei lui Mazilu, o emisiune radiofonică în care detaliile de ambianță sonoră (muzică, zgomote) sînt reduse la minimumul necesar, rolul important revenind *cuvîntului*, rostirii. Un merit deosebit revine alestuirii distribuției, apelului la actori foarte buni, dar nu dintre „clasiicii” interpreți ai lui Mazilu. (Nu ne-am fi așteptat, de exemplu, să-i auzim în *Acești nebuni fătarnici* pe Leopoldina Bălănuță sau George Constantin.) Textul este rostit altfel decît de obicei, fără îngroșări, fără accente grotesti, asocierile ilogice de idei, expresiile stereo-

tipice care se adună, creșe unele din altele, unele peste altele, precum o aglomerare de licheni, împrumutî tonul firesc al vorbirii de fiecare zi, ton susținut, însă, în permanență, pe o lină, dar corosivă autoironie. Discrepanța dintre o rostire expresivă, nuanțată, afectînd schimbarea de stare sufletească, de sentimente, și deplina osificare a „ideilor” emise, este în măsură să definească personajele lui Mazilu, universul eroilor săi. Se cuvine amintită, pe bună dreptate, întreaga distribuție: Leopoldina Bălănuță, Rodica Popescu, George Constantin, Mitică Popescu, Constantin Dinulescu, Ștefan Mihăilescu-Brăila.

● În *Noaptea nechemată* de Alexandru Popescu (regia artistică, Corneliu Dalu; interpretarea, Irina Mazanitis, Costel Constantin și Mihai Merență), rolurile au fost bine distribuite, bine jucate, dar gîndite ca pentru o montare pe scenă, apoi înregistrată pe bandă: de aceea, cuvîntul părea lipsit de suportul gestului, intonația (întotdeauna exactă) reclama, pareă, prezența mișcării, împlinirea prin vizual. Regia a prevăzut toate sunetele necesare unei figurări fonice a cadrului acțiunii (șuierul vîntului, zgomote de uși, de pahare sparte etc.), dar, paradoxal, audiența lasă cu atît mai mult un sentiment de insatisfacție. În plus, în condițiile date, se cerea o mai mare grijă pentru rostirea îngrijită. Cînd Irina Mazanitis cere un obiect „dupe masă” sau vorbește despre un element care trebuie „să reieșe”, cuvintele lovesc auzul mai brutal decît ar fi făcut-o de pe scenă.

● Am ascultat, în această lună, și o adaptare pentru radio a piesei lui Horia Lovinescu *Ultima cursă*, preluată, de fapt, prin spectacolul realizat de Teatrul „Nottara”. Este o transpunere îngrijită, fidelă modelului, dar, încă o dată, montarea nu este gîndită, ci doar adaptată pentru radio. Sînt necesare, oare, asemenea soluții de compromis, cînd teatrul radiofonic are posibilitatea să creeze montări originale, în limbajul său specific?

● Nu putem încheia aceste însemnări fără a remarca, între prezențele teatrale ale lunii mai, programarea unei mai vechi împrîmări, din patrimoniul clasic al radioului: *Don Carlos* de Schiller, în regia lui Mihai Zirra și în aleasa interpretare a lui George Vrăca.

Cristina Dumitrescu